

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства охорони здоров'я
України, Міністерства внутрішніх справ
України

№ _____

Зміни

**до Положення про медичний огляд кандидатів у водії
та водіїв транспортних засобів, затвердженого наказом Міністерства
охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України
від 31 січня 2013 року № 65/80, зареєстрованого в Міністерстві
юстиції України 22 лютого 2013 року за № 308/22840**

1. У розділі I:

1) абзац перший пункту 1.1 викласти в такій редакції:

«1.1. Медичний огляд проводиться з метою визначення здатності кандидатів у водії (водіїв) до безпечного керування транспортними засобами відповідної категорії, а також визначення можливих пристосувань, що забезпечать безпечність керування транспортними засобами для осіб з інвалідністю та осіб з обмеженнями повсякденного функціонування»;

2) пункт 1.9. виключити.

2. У розділі II:

1) в абзаці першому пункту 2.1 слова «вирішення питання» замінити словами «прийняття рішення»;

2) пункт 2.2. викласти в такій редакції:

«2.2. Попередній (періодичний) медичний огляд включає в себе загальне обстеження членами медичної комісії, лабораторне і функціональне обстеження (загальний аналіз крові та сечі, аналіз крові на цукор, ЕКГ, обстеження гостроти і полів зору, гостроти слуху, обстеження вестибулярного апарату, визначення групи крові та резус-фактора).

При проведенні медичного огляду враховуються результати обов'язкового психіатричного огляду, проведеного відповідно до Порядку проведення попередніх, періодичних та позачергових психіатричних оглядів, у тому числі на предмет вживання психоактивних речовин, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 18 квітня 2022 року № 651, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 червня 2022 року за № 648/37984.

У разі виникнення підозри на захворювання та медичні стани, що наведені у Переліку, для уточнення діагнозу членами медичної комісії кандидатам у водії (водіям) призначаються додаткові обстеження.

У разі використання кандидатом у водії (водієм) ортезів/протезів верхніх кінцівок та/або ортезів/протезів нижніх кінцівок, засобів корекції зору/захисту зору (окуляри, контактні лінзи, пов'язка на око, спеціальний оптичний пристрій), засобів корекції слуху (слуховий апарат/засіб для спілкування), медичний огляд та оцінювання адаптивних можливостей організму кандидата у водії (водія) проводяться з використанням таких засобів.

У разі використання або наявності медичних показань до керування транспортним засобом з використанням кандидатом у водії (водієм) засобів корекції/захисту зору, зазначених у рядку 1 Таблиці 1 додатка 4 до цього Положення, за результатами огляду лікаря-офтальмолога, інформація вноситься до Медичної довідки у графу «Обмеження» навпроти відповідної категорії транспортного засобу.

У разі використання або наявності медичних показань до керування транспортним засобом з використанням кандидатом у водії (водієм) засобів

корекції слуху або засобів для спілкування, зазначених у рядку 2 Таблиці 1 додатка 4 до цього Положення, за результатами огляду лікаря-отоларинголога, інформація вноситься до Медичної довідки у графу «Обмеження» навпроти відповідної категорії транспортного засобу.

Інформація щодо наявності та використання кандидатом у водії (водієм) допоміжних засобів реабілітації (протезів/ортезів верхніх та/або нижніх кінцівок) та інформація щодо медичних показань до використання водієм ортезів/протезів верхніх кінцівок та/або ортезів/протезів нижніх кінцівок під час керування транспортним засобом, що зазначені у рядку 3 Таблиці 1 медичних показань та обмежень до керування транспортними засобами у додатку 4 до цього наказу, за результатами огляду лікаря-хірурга або лікаря-терапевта, вноситься до Медичної довідки у графу «Обмеження» навпроти відповідної категорії транспортного засобу.

Інформація, зазначена в абзацах четвертому-шостому цього пункту вноситься членами медичної комісії у Медичну довідку у формі кодів, що визначені у розділі «ВОДІЙ (медичні причини)» додатку 1 до Положення про порядок видачі посвідчень водія та допуску громадян до керування транспортними засобами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08 травня 1993 року № 340 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 20 травня 2009 року № 511), (далі - Положення про порядок видачі посвідчень водія).»;

3) пункт 2.6. викласти в такій редакції:

«2.6. Первинно-облікова медична документація (у разі наявності) зберігається в архіві закладу охорони здоров'я, що проводив попередній (періодичний) медичний огляд.

Відомості про проведені обстеження членами медичної комісії вносяться до Реєстру медичних записів, записів про направлення та рецептів в електронній системі охорони здоров'я, відповідно до Порядку ведення Реєстру медичних

записів, записів про направлення та рецептів в електронній системі охорони здоров'я затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 28 лютого 2020 року № 587, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 березня 2020 року за № 236/34519.»;

4) доповнити новим пунктом такого змісту:

«2.9 Попередній, періодичний та позачерговий медичні огляди осіб з числа осіб з інвалідністю та осіб з обмеженням повсякденного функціонування проводиться в закладах охорони здоров'я медичною комісією на загальних підставах.

При проведенні медичного огляду осіб з числа осіб з інвалідністю та осіб з обмеженням повсякденного функціонування, які мають порушення опорно-рухового апарату, медичною комісією здійснюється оцінка адаптивних функцій організму особи, здатність до самоконтролю, перевірка м'язової сили, перевірка координації, визначається (в разі потреби) тип обладнання транспорту (ручне керування, автоматична трансмісія, інше) та необхідність використання допоміжних засобів реабілітації (в разі потреби) (ортезів/протезів), які особа використовує на постійній основі, або використовуватиме під час керування транспортним засобом.

У разі наявності медичних показань до керування транспортним засобом з ручним керуванням, автоматичною трансмісією, іншими додатковими пристосуваннями зазначеними у рядках 4-7 Таблиці 1 додатка 4 до цього Положення до Медичної довідки у графу «Обмеження» навпроти відповідної категорії транспортного засобу вносяться відомості про ці обмеження у формі кодів, визначених у розділі «ПРИСТОСУВАННЯ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ» Положення про порядок видачі посвідчень водія.

Таблиця 2 додатка 4 до цього Положення використовується членами медичної комісії як допоміжний інструмент для визначення переобладнання транспортного засобу за відповідними категоріями фізичного обмеження та стану у осіб з обмеженнями повсякденного функціонування та осіб з

інвалідністю.

До застосування і часткового або повного внесення в залежності від виду порушень опорно-рухового апарату та клінічного стану обстежуваної особи використовуються коди зазначені у Таблиці 2 додатка 4 до цього Положення.

При визначенні кодів пристосування транспортного засобу враховуються особливості транспортного засобу, яким керуватиме особа (механічна коробка передач, автоматична коробка передач та інше).».

3. Пункт 6 розділу «Інструкція про заповнення бланка Медичної довідки щодо придатності до керування транспортним засобом» додатка 1 до цього Положення викласти у такій редакції:

«6. У графі «Обмеження» навпроти відповідної категорії транспортного засобу, у разі наявності обмежень, зазначаються відомості про ці обмеження у формі кодів, що визначені в розділі «ВОДІЙ (медичні причини)» та у формі кодів визначених у розділі «ПРИСТОСУВАННЯ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ» додатка 1 до Положення про порядок видачі посвідчень водія та допуску громадян до керування транспортними засобами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08 травня 1993 року № 340 (далі - Положення про порядок видачі посвідчень водія).

Коди, зазначені в розділі «ВОДІЙ (медичні причини)» Положення про порядок видачі посвідчень водія заповнюються із застосуванням Таблиці 1 «Медичні показання та обмеження до керування транспортними засобами» додатка 4 до цього Положення.

Коди, зазначені в розділі «ПРИСТОСУВАННЯ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ» Положення про порядок видачі посвідчень водія заповнюються із застосуванням Таблиці 2 додатка 4 до цього Положення.

4. Доповнити це Положення додатком 4 такого змісту:

«Додаток 4

до Положення про медичний огляд кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів

ТАБЛИЦЯ 1

Медичні показання та обмеження до керування транспортними засобами

№ з/п	Перелік Медичних показань /обмежень	Критерії/ умови допуску	Коди, що визначені в розділі «ВОДІЙ (медичні причини)»	Коди, визначені в розділі «ПРИСТОСУВАННЯ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ»
1	2	3	4	5
1.	Медичні показання до керування транспортним засобом з використанням водієм засобів корекції зору	1. Результати обстеження гострота зору без використання засобів корекції зору нижча меж дозволеного рівня. 2. Аномалія рефракції, зниження гостроти зору	01. Засіб корекції та/або захисту зору; 01.01. Окуляри; 01.02. Контактна лінза (контактні лінзи). 01.05. Пов'язка на око. 01.06. Окуляри або	–

		(наведені у Переліку пунктів 3-4 Групи водіїв I та II) за умови підвищення гостроти зору в окулярах або контактних лінзах до меж дозволеного рівня.	контактні лінзи. 01.07. Спеціальний оптичний пристрій.	
2.	Медичні показання до керування транспортним засобом з використанням водієм засобів компенсації слуху.	1. Результати обстеження гострота слуху без використання засобів корекції слуху нижча наступних меж: сприйняття розмовної мови на одне або два вуха на відстані менше трьох метрів та шепітної мови на відстані одного метру, або менше (застосовується для водіїв Групи II наведеного у Переліку). 2. Хвороби середнього вуха з	02. Слуховий апарат/засіб для спілкування.	42.03. Додатковий внутрішній пристрій, що забезпечує боковий вид. (використовується як засіб компенсації при ураженнях органів слуху)

		ураженням соскоподібного відростка, що знижують слух.		
3.	Медичні показання до керування транспортним засобом з використанням водієм допоміжних засобів реабілітації (протезів/ортезів верхніх та/або нижніх кінцівок)	1 Особа безпечно та комфортно користується протезом/ортезом і не потребує зміщення зорового контролю з дороги на пристрої управління транспортним засобом (тобто не потребує зорового підтвердження руху протезом). 2. Протез/ортез є функціональним до керування транспортним засобом, тобто користування протезом/ортезом уможлиблює або покращує керування транспортним	03. Протези кінцівок/ортези на кінцівки. 03.01. Протез верхньої кінцівки (протези верхніх кінцівок)/ортез на верхню кінцівку (ортези на верхні кінцівки). 03.02. Протез нижньої кінцівки (протези нижніх кінцівок)/ортез на нижню кінцівку (ортези на нижні кінцівки).	-

		засобом.		
4.	Медичні показання до керування транспортним засобом з ручним керуванням	<p>Абсолютні:</p> <p>1. Стани, що призводять до відсутності довільних рухів в обох нижніх кінцівках (параплегія).</p> <p>2. Стани, що призводять до відсутності чутливості в обох нижніх кінцівках.</p> <p>3. Ампутація обох нижніх кінцівок на рівні плеснових кісток та вище (незалежно від використання протезу/ів).</p> <p>Відносні:</p> <p>1. Стани, що призводять до порушення довільних рухів в обох нижніх кінцівках (парапарез).</p> <p>2. Стани, що призводять до</p>	За наявності ортезів та протезів застосовуються коди що зазначені в пункті 3 Таблиці 1	<p>25.04. Акселератор, що приводиться в дію рукою.</p> <p>25.09. Засіб запобігання блокуванню чи спрацьовуванню педалі акселератора.</p> <p>15.02. Зчеплення, що приводиться в дію рукою.</p> <p>15.03. Автоматичне зчеплення.</p> <p>15.04. Засіб запобігання блокуванню чи спрацьовуванню педалі зчеплення.</p> <p>20.06. Гальмо, що приводиться в дію рукою.</p> <p>20.12. Засіб запобігання блокуванню чи спрацьовуванню педалі гальма.</p>

		<p>порушення чутливості в обох нижніх кінцівках.</p> <p>3. Ампутація обох нижніх кінцівок на рівні плеснових кісток та нижче (незалежно від використання протезу/ів).</p> <p>4. Ампутація правої нижньої кінцівки на будь-якому рівні</p>		
5.	Медичні показання до керування транспортним засобом з автоматичною трансмісією	<p>1. Відсутність верхньої кінцівки або кисті</p> <p>2. Відсутність нижньої кінцівки або стопи</p> <p>3. Деформація кисті або стопи, значне ускладнення руху кисті або стопи</p> <p>4. Кукса гомілки чи більш висока ампутація нижньої кінцівки в поєднанні з відсутністю верхньої кінцівки</p>	За наявності ортезів та протезів застосовуються коди що зазначені в пункті 3 Таблиці 1	10.02. Автоматичний вибір передатного числа.

	<p>5. Відсутність пальців або фаланг, обмеження руху міжфалангових суглобів:</p> <p>а) відсутність 2 фаланг великого пальця на руці;</p> <p>б) відсутність або обмеження руху 2-х або більше пальців на правій руці, або повного приведення хоча б одного пальця;</p> <p>в) відсутність або обмеження руху 3-х, або більше пальців на лівій руці, або повного приведення хоча б одного пальця.</p> <p>б. Геміплегія внаслідок неврологічних уражень.</p>		
--	--	--	--

		7. Низький зріст та вкорочення верхніх і нижніх кінцівок.		
6.	Медичні показання до керування транспортним засобом з пристосованими засобами що дають змогу бачити мертву зону, пристосованими засобами що дають змогу забезпечити кращий огляд бокового виду, показання до керування транспортним засобом з акустичною системою паркування.	1. Аномалія рефракції, зниження гостроти зору нижче дозволеної (наведений у Переліку відповідно до водіїв Групи I та групи II за умови підвищення гостроти зору в окулярах або контактних лінзах до меж дозволеного рівня. 2. Порушення полів зору (наведений у пунктах 4 Переліку для водіїв Групи I та II). 3. Захворювання що зумовлені обмеженнями руху тулуба та шиї (анкілозуючий	За наявності засобів корекції/захисту зору застосовуються коди що зазначені в пункті 1 Таблиці 1	42. Модифіковані пристрої заднього/бокового виду. 42.01. Пристосований пристрій заднього виду. 42.03. Додатковий внутрішній пристрій, що забезпечує боковий вид. 42.05. Пристрій, що дає змогу бачити мертву зону.

		спондилоартрит, тяжкий кіфосколиоз та спондиліт з явищами компресії). 4. Сліпота одного ока		
7.	Медичні обмеження (додаткові) до керування транспортним засобом категорії «А», «А1» або «В1» з мотоциклетною посадкою або кермом	1. Відсутність обох верхніх кінцівок, кистей. Деформація обох кистей, що значно ускладнює їх рухи - непридатні. 2. Відсутність однієї верхньої кінцівки при одночасній відсутності обох нижніх кінцівок, чи стоп, а також деформація стоп, що значно ускладнює їх рухи. Як виняток можуть допускатися особи з однією ампутованою гомілкою і протезом, якщо ампутаційна кукса не менше	За наявності ортезів та протезів застосовуються коди що зазначені в пункті 3 Таблиці 1	1.- 2. 44.01 Гальмо з однопоршнеvim супортом/одним циліндром

		<p>1/3 гомілки і рухомість у колінному суглобі ампутованої кінцівки повністю збережена та якісним протезуванням верхньої кінцівки з обов'язковим переобладнанням мотоциклетної техніки). Для категорії А, А1 допуск до керування може здійснюватися за результатами практичного іспиту. Водії категорії В1 допускаються до керування.</p> <p>3. Відсутність пальців чи фаланг, а також нерухомість у міжфалангових суглобах при відсутності або ампутації</p>		<p>3. 44.02.бс Пристосоване гальмо переднього колеса. Праворуч. Рука (кисть). перенесення переднього гальма на ліву або праву сторону в</p>
--	--	---	--	---

		<p>кисті на іншій:</p> <p>а) відсутність двох фаланг великого пальця на правій чи лівій руці;</p> <p>б) відсутність чи нерухомість двох чи більше пальців на правій, або лівій руці чи повне зведення хоча б одного пальця;</p> <p>в) відсутність чи нерухомість трьох і більше пальців на лівій або правій руці чи повне зведення хоча б одного пальця (при збереженні хапальної функції і сили кисті питання допуску до керування вирішується індивідуально з урахуванням потреб переобладнання</p>		<p>залежності від сторони працездатної руки (другим важелем, або під великий палець).</p> <p>44.12.ас Пристосована ручка. Ліворуч. Рука (кисть). пристосована ручка (справа)</p> <p>44.12.бс Пристосована ручка. Праворуч. Рука (кисть). пристосована ручка (зліва)</p> <p>Літери, що використовуються в поєднанні з кодами з метою уточнення:</p> <p>a - лівий; b - правий; c - рука (кисть); d - стопа; e - середній; f - рука; g - великий палець руки.</p>
--	--	---	--	--

		мотоциклетної техніки)		
--	--	------------------------	--	--

ТАБЛИЦЯ 2

Типові пристосування транспортного засобу

1. Типові пристосування для автомобілів, категорії транспортних засобів: «В»		
Вид порушення функцій опорно-рухового апарату/клінічний стан пацієнта	Типове пристосування транспортного засобу	Код пристосування транспортного засобу
1	2	3
Порушення функції правої нижньої кінцівки	Автоматична трансмісія. Педаль акселератора зліва. Педаль гальма пристосована для роботи лівою ногою.	10.02. Автоматичний вибір передатного числа. 20.03. Педаль гальма, пристосована до натискання лівою стопою. 25.08. Педаль акселератора зліва.
Порушення функції лівої нижньої кінцівки	Автоматична трансмісія. Модифіковане зчеплення	10.02. Автоматичний вибір передатного числа. 15.02. Зчеплення, що приводиться в дію рукою.

		15.03. Автоматичне зчеплення. 15.04. Засіб запобігання блокуванню чи спрацьовуванню педалі зчеплення.
Порушення функції обох нижніх кінцівок	Автоматична трансмісія. Управління акселератором та гальмом рукою. Складні або дезактивовані педалі Модифіковане зчеплення	10.02. Автоматичний вибір передатного числа. 20.06. Гальмо, що приводиться в дію рукою. 25.04. Акселератор, що приводиться в дію рукою. 31.03. Засіб запобігання блокуванню чи спрацьовуванню педаль акселератора та гальма, коли на педалі діють не стопою. 15.02. Зчеплення, що приводиться в дію рукою. 15.03. Автоматичне зчеплення. 15.04. Засіб запобігання блокуванню чи спрацьовуванню педалі зчеплення.
Порушення функції правої верхньої кінцівки	Автоматична трансмісія.	10.02. Автоматичний вибір передатного

	Можливість управляти перемикачами, не відпускаючи кермо лівою рукою.	числа. 35.03. Пристрої керування, якими управляють лівою рукою, не відпускаючи пристрою рульового керування.
Порушення функції лівої верхньої кінцівки	Автоматична трансмісія. Можливість управляти перемикачами, не відпускаючи кермо правою рукою.	10.02. Автоматичний вибір передатного числа. 35.04. Пристрої керування, якими управляють правою рукою, не відпускаючи пристрою рульового керування.
Порушення функції правої верхньої кінцівки та правої нижньої кінцівки	Автоматична трансмісія. Педаль акселератора зліва. Педаль гальма придатна для роботи лівою ногою. Можливість управляти перемикачами, не відпускаючи кермо лівою рукою.	10.02. Автоматичний вибір передатного числа. 20.03. Педаль гальма, пристосована до натискання лівою стопою. 25.08. Педаль акселератора зліва. 35.03. Пристрої керування, якими управляють лівою рукою, не відпускаючи пристрою рульового

		керування.
Порушення функції лівої верхньої кінцівки та правої нижньої кінцівки	Автоматична трансмісія. Педаль акселератора зліва. Педаль гальма придатна для роботи лівою ногою. Можливість управляти перемикачами, не відпускаючи кермо правою рукою.	10.02. Автоматичний вибір передатного числа. 20.03. Педаль гальма, пристосована до натискання лівою стопою. 25.08. Педаль акселератора зліва. 35.04. Пристрої керування, якими управляють правою рукою, не відпускаючи пристрою рульового керування.
Порушення функції лівої верхньої кінцівки та лівої нижньої кінцівки	Автоматична трансмісія. Можливість управляти перемикачами, не відпускаючи кермо правою рукою.	10.02. Автоматичний вибір передатного числа. 35.04. Пристрої керування, якими управляють правою рукою, не відпускаючи пристрою рульового керування.
Укорочення нижніх кінцівок	Подовження педалей	31.02. Педалі на (або майже на) одному рівні. 31.04. Піднята підлога.

2. Типові пристосування транспортного засобу з мотоциклетною посадкою та кермом мотоциклетного типу. (мотоциклетна техніка): категорії транспортних засобів: «А, А1, В1»		
Порушення функцій нижніх кінцівок	Для мототехніки (більш ніж два колеса, які не потребують урівноваження водієм для рушання, зупинення та стояння)	44.01. Гальмо з однопоршнеvim супортом/одним циліндром. 44.02. Пристосоване гальмо переднього колеса. 44.03. Пристосоване гальмо заднього колеса.
Порушення функцій правої верхньої кінцівки	Перенесення переднього гальма на ліву сторону (другим важелем, або під великий палець). Перенесення ручки газу на ліву сторону	44.02.bc Пристосоване гальмо переднього колеса. Праворуч. Рука (кисть). перенесення переднього гальма на ліву сторону (другим важелем, або під великий палець). 44.12.bc. Пристосована ручка. Праворуч. Рука (кисть). пристосована ручка (зліва)
Порушення функцій лівої верхньої кінцівки	Перенесення важеля зчеплення на правий бік Автоматична трансмісія.	44.12.ac. Пристосована ручка. Ліворуч. Рука (кисть). пристосована ручка (справа)

		10.02. Автоматичний вибір передатного числа.
--	--	--

».

**Директор Департаменту цифрових
трансформацій в охороні здоров'я
Міністерства охорони здоров'я України**

Дмитро ЛУК'ЯНОВ

**Перший заступник директора Департаменту
охорони здоров'я Міністерства внутрішніх
справ України**

Лілія БОЙКО